

НА АБЛАСНЫХ ПАРТКАНФЕРЭНЦЫЯХ З ІМЕНЕМ СТАЛІНА У СЭРЦЫ

ВІЦЕБСК, 24 лютага. (Нар. «Звязда»). Зямля былой Віцебскай губерні ўладзі памешчыкі Косаў, барон фон-Рон і яшчэ некалькі памешчыка-кулацкіх тунядцаў. Сялянам аставалася на сямі па 2-3 дзесяціны малазрадзайных зямель, на якіх і праходзіла іх беспрымае жабрацкае жыццё.

У сямі губерскім горадзе Віцебску багачамі жылі карысталіся толькі буйныя гандляры Салаўевы, Майніны, Рысцёўскія, Марковічы. Уся тат званая прамысловасць складалася з невялікіх прыватных заводаў, дзе гаспадары жорстка эксплуатавалі рабочых. У Віцебску не было ні адной вышэйшай навукальнай установы. Былі толькі адна александрэўская гімназія і дзве прыватныя прагімназіі, у якіх навучаліся дзеці багачоў, два пачатковыя вучылішчы і талмудтара для дзяцей беднякоў.

Вялікая Кастрычніцкая сацыялістычная рэвалюцыя адкрыла шырокія гарызонты для сараўданага жыцця працоўных. Усё, што створана народам, стала яго здабыткам. Рабочыя Віцебска, батракі і белыя Віцебскай губерні, як і ўсё савецкі народ на чале са сваім авангардам — большавікамі — адстойвалі заваяваныя Кастрычнікам на фронтах грамадзянскай вайны, а ў год мірнага сацыялістычнага будаўніцтва — ад усіх ворагаў: трацкіска-бухарынскіх і нацыянал-фашыстскіх бандаў.

Савецкая ўлада, асабліва дзве сталінскія пяцігодкі амінілі твар былой Віцебскай губерні. Траўтары і камбайны 40 МТС апрацоўвалі высокаурожайныя землі, адданыя калгасам на вечнае карыстанне. У калгасных калгаснах былі белыя і батракі вынілі сабе асаблівае, шчаслівае жыццё. Шырокі сеткай ачыралі і пачатковыя школы, бальні, дамоў сацыяльнай, хатняй і бібліятэ, рэальных дамоў абслугоўваюцца калгасныя сям'і і грамадскія цэнтры.

Віцебск — абласны цэнтр — ператварыўся ў адзін з буйнейшых прамысловых гарадоў ўдзяльнай Беларусі. Гардзьяны працоўныя Віцебска чужона-трыяцкім гігантам — фабрыкай «КІМ», швейнай фабрыкай «Сцяг Індустрыялізацыі», хлебакамбінатам, алейным заводам і дзесяткамі іншых прадпрыемстваў. Прадукцыя гэтых заводаў і фабрык распаўсюджвалася па ўсёму Савецкаму Саюзу. Новая кілінная бальніца, дзесяці даскаваная ашчэдняк дзіцячых ясель і садоў, педагагічныя, ветэрынарныя, настаўніцкі і медыцынскія інстытуты, політэхнікум, рабфака, сталінскія школы, клубы, новая шматпавярховыя каменныя дамы, магазіны — гэта новы сацыялістычны горад Віцебск.

Рабочыя, калгаснікі, савецкая інтэлігенцыя вобласці ведаюць, што грамадзянскім перамогам сацыялізма, радасям і асаблівае жыццё працоўна абавязаны партыі Леніна — Сталіна, сталінскаму Цэнтральнаму Камітэту і вялікаму Сталіну. Усё чаму даровае ім таварыша Сталіна не сходаць з вуснаў рабочых, калгаснікаў і савецкай інтэлігенцыі вобласці — партыйных і непартыйных большавікоў, — калі яны абмяроўваюць тэзісы дакладаў таварышаў Молатава і Жданова на XVIII з'ездзе ВКП(б). З дарогам і любым імем у сэрцы прыйшлі дэлегаты на сваю II абласную партыйную канферэнцыю, якая адкрылася 24 лютага ў памяшканні Віцебскага Дзяржаўнага беларускага тэатра.

200 дэлегатаў з разначымі голасам і 102 — з дарэчным, гэта-дэпешы на сталінскаму Цэнтральнаму Камітэту. Сярод дэлегатаў: сакратары райкомаў, старшыні райвыканкомаў, дырэктары МТС, сталежнікі прадпрыемстваў, саюзныя паліцы, работнікі навуцы і мастацтва. У многіх грудзі ўпрыгожаны

орденамі — вышэйшай узнагароды Савецкага ўрада.

Канферэнцыю адкрывае першы сакратар абкома КП(б)Б тав. Стулаў.

Дэлавіта прайшлі выбары кіруючых органаў канферэнцыі.

З вялікім натхненнем прымаюцца прэзідыум аб выбранні пачотнага прэзідыума ў складзе членаў Палітбюро ЦК ВКП(б) на чале з таварышам Сталіным, а таксама тт. Берыя, Дзімітрава, Тэльмана і Хосе Дыяс. Уявілі прэзідыум аб выбранні таварыша Сталіна пачотным старшынёй канферэнцыі. Уся зала садрагаецца ад доўга не амаўкаючых аплаўдзеньняў. З усіх бакоў раздаюцца гарачыя воклічы: «Няхай жыве вялікі правядыр народаў таварыш Сталін!»

Сваім любімым правядыру і настаўніку канферэнцыя паслала прывітаньне пісьмо, у якім большавікі Віцебшчыны выражаюць упэўненасць у паспяховае выкананне грамадзянскага плана трэцяй сталінскай пяцігодкі, поўнае тэрмавое камунізм.

2 гадына прадэжана змястоўны даклад тав. Стулава, прысвечаны тэзісам даклада тав. Молатава на XVIII з'ездзе ВКП(б). Фігуруючыя ў тэзісах вялікія лічбы грамадзянскага плана трэцяй сталінскай пяцігодкі, гаворыць ён, нападуюць сэрцы працоўных вялікай радасцю і годасцю за наша выдатнае жыццё, за нашу квітнечую радасцю.

25 лютага рашчона пачалося актыўнае абмеркаванне тэзісаў даклада тав. Молатава.

— Тэзісы даклада таварыша Молатава, — гаворыць дырэктар віцебскага станкабудаўнічага завода імені Кірава тав. Сябэрг, — ярка адлюстроўваюць нашы вялікія сацыялістычныя перамогі, грамадзянскі і веліч плана трэцяй сталінскай пяцігодкі. Тав. Сябэрг прапанаваў пабудавань у Беларусі завод ружучых інструментаў.

Сакратар Сяненскага райкома партыі тав. Левін расказавае аб разгарнуўшымся ў раёне сацыялістычным спаборніцтве на дастойную сустрэчу XVIII з'езда партыі. Тав. Левін уявіў прэзідыум аб разгануўшым ільнявоўду, які-б змаглі апрацоўваць лён адразу-ж пасля яго абмалоту. Гэта дасць вялікі эффект у сэнсе палітычнага апрацоўкі ільну і змяняючы страг.

Старшыня райкома Вярхоўнага Савета БССР па Віцебскай вобласці тав. Крупа прапанаваў пабудавань у Віцебскай вобласці аўтагаражныя рамонтныя заводы. Яго падтрымавае сакратар Ветрыскага райкома партыі тав. Шыбака.

Шырока разгарнулася сацыялістычнае спаборніцтва на дастойную сустрэчу XVIII з'езда партыі на Аршанскім чыгуначным вузле, — гаворыць тт. Марку. Ён прыводзіць факты, якія сведчаць аб вялікай прадукцыйнасці працы чыгуначнікаў. Камуніст-токач вагонага дэпо тав. Саксонаў выконвае сваю норму на 1,500 проц. Высокую прадукцыйнасць працы дзе непартыйных большавік 70-гадоў селсаправаознага дэпо тав. Шурмін.

У рабоце канферэнцыі прымаюць удзел выбраныя ў прэзідыум сакратар ЦК КП(б)Б тав. Панамарэва, Герой Савецкага Саюза аднаўтат Вярхоўнага Савета СССР тав. Баланаў, нарком унутраных спраў БССР тав. Цяпава, уаўнаважаны Наркамата загаўна БССР па БССР дэпутат Вярхоўнага Савета СССР і БССР тав. Мельнік і нарком асветы БССР тав. Урадава.

У канцы рашчона пасяджэння пільна сустрэчы дэлегатамі з прамавай вступіў сакратар ЦК КП(б)Б т. Панамарэва.

З. ЛАРЫСАУ.

Жонкі навапаступаючага састава Н-скага параватрада на занятках па вывучэнню гісторыі ВКП(б). Кірае заняткамі старшы палітрук тав. М. Н. Стрельнік. Фото Я. Салавейчыка.

АБ МЕНСКИМ ДОМЕ ВУЧОНЫХ

У сталіцы Беларусі налічваецца 137 вучоных і 1.200 навуковых работнікаў. Яны жывуць поўнакрэйным жыццём савецкай інтэлігенцыі. Многі і сістэматычна працуюць над вывучэннем марксізма-ленінізма. 150 вучоных і навуковых работнікаў навукова ў Інстытут марксізма-ленінізма, Сотні з іх самастойна вывучаюць гісторыю ВКП(б). Але Дом вучоных вельмі слаба дапамагае ім.

Ні праўленне Дома, ні адміністрацыя нічога не зрабілі для таго, каб прылічыць у Дом вучоных навуковых работнікаў і вучоных. Толькі ў апошні час планы работы Дома павялічылі ў інтэлектуальных горадах.

Дружачы гэты план, кіраўнікі Дома вучоных забылі ўключыць тэмае мерапрыемства, які падрыхтоўва да XVIII з'езда ВКП(б).

27 студзеня было апублікавана рашэнне аб скліканні XVIII з'езда ВКП(б). Праз некалькі дзён ва ўсіх газетах былі апублікаваны тэзісы дакладаў таварышаў Молатава і Жданова. У плане работ Дома вучоных зусім не ўпамінаецца аб гэтых дакументах.

Вучоным і навуковым работнікам Менска з вельміным энтузіязмам уключылі ў падрыхтоўку да XVIII з'езда ВКП(б). Яны распаўсюджваюць асобныя пытанні народнай гаспадаркі Беларусі на аснове тэзісаў даклада тав. Молатава, якія выхлалі рад новых прапаў і мислей у рада вучоных і навуковых работнікаў.

Дырэктар Дома вучоных тав. Дзюкоў, напаліва, лічыць, што інтэлектуальныя і таварышэўскія заняткі ў Доме вучоных.

У плане работы тав. Дзюкоў не прадугледжана ні адна лекцыя аб міжнародным становішчы. Намечаная лекцыя на гэту тэму не адбылася (намечалася ў студзені).

Пытанні філасофіі таксама ставяцца рэдка і прытым наўдала. Апошняя лекцыя прафесара Егоршына большасць слухачоў не задаловіла.

Для кансультацый па гісторыі ВКП(б) вылучан прадпалітэц ЦК КП(б)Б тав. Савей, але аб днях кансультацый мала хто ведае.

Дрэнна працуе і бібліятэка. Яна багата кнігамі па гісторыі, асабліва па гісторыі мастацтва, тэатра. Многа марксіска-ленінскай і мастацкай літаратуры. Але ўся яна да апошняга ча-

су ўтрымліваецца ў поўным беспарадку, няма каталога. Газет і журналаў таксама няма. На ўвесь Дом вучоных выдзяляецца на аднаму экзэмпляру «Іаветнік» і «Правды».

У вялікай зале Дома вучоных даўно рашчлі абстаўкаць чыталню, але і да гэтага часу нічога не зроблена. Адсутнасць падлітка-масавай работы ў Доме вучоных павярджана і тым, што налічана літаратура бібліятэкі не скарываецца.

У кастрычніку была ўзята ўсяго адна налічана кніга, у лістападзе — 12, у снежні — 11 і столькі-ж у студзені.

Вельмі дрэнна пастаўлена работа і па культурнаму абслугоўванню. У выхадныя і перадыходныя дні работнікі Дома аднаўчаюць самі. І ў астатнія дні ніякіх мерапрыемстваў не прадбачаюцца. Нядаўна арганізаваны гурткі аўтамобільнай справы і англійскай мовы, але ў іх займаюцца асобнікі.

Вытворчыя пытанні мала калі ставяцца. Абмеркаванне тэм навукова-даследчых работ не арганізавана. Часта намечаныя мерапрыемствы зрываюцца. Напрыклад, не адбылася лекцыя для рабочых завода імені Кірава, намечаная на 13 лютага.

Вялікім недахам работы Дома вучоных з'яўляецца і тое, што навуковыя работнікі пазбаўлены права карыстацца Домам. Іх лічць тут лішнімі.

Некалькі месяцаў назад было рашчэнне ЦК савецкай вышэйшай школы аб прызначэнні навуковых работнікаў да работы Дома вучоных на агульных правах з вучонымі. Але большасць работнікаў не атрымаў і навукова-даследчых інстытутаў аб гэтым рашчэнні не ведаюць.

Кіраўнікі Дома вучоных забылі ўказаць таварыша Молатава на першай нарадзе работнікаў вышэйшай школы аб тым, што зааўважана людзі навуцы павінны ўскі дапамагаць навуковаму росту маладых работнікаў, не адгараджацца ад іх, а спрыяць збліжэнню маладых пачынаючых работнікаў са старэйшымі людзьмі навуцы.

Дом вучоных павінен карынным чынам перабудаваць сваю работу і аказваць дапамогу навуковым работнікам, вучоным у вывучэнні тэорыі Маркса-Энгельса-Леніна-Сталіна, а таксама ў арганізацыі іх культурнага алапчыку.

В. СЦЯПАНАВА.

ЧАМУ АДСТАЕ АБУТКОВАЯ ФАБРЫКА імені КАГАНОВІЧА

Менская абутковая фабрыка імені Кагановіча з'яўляецца адным з буйнейшых прадпрыемстваў у Беларусі. За гэты сталінскі пяцігодкі яна поўнацю рэканструкіравана. Пабудаваны дзевяць велізарных карпусоў. Механізацыя выдзярае машыны і апаратуру. З канвеераў пашывачных цэхаў што-дзённа сходаць каля 10 тыс. пар рознага абутку.

З калектыва фабрыкі вырастлі выдатныя людзі, наватары сацыялістычнай вытворчасці. Тут азналілі першыя агалкі магутнага ўсерадотнага сталежанага руху ў рэспубліцы. Год-у-год расце колькасць сталежанаўцаў.

У першым годзе трэцяй сталінскай пяцігодкі колькасць сталежанаўцаў узрастае з 490 чалавек да 680. Звыш гадавога плана было выпушчана 20.672 пары абутку.

Дасягненні фабрыкі маглі быць значна большымі. Але дрэннае скарыванне рэзерваў, адсутнасць чотка распаўсюджана тэхналагічнага працэса і большавіцкай барацьбы за палітычнае і якасці прадукцыі прывялі да прарыву на асобных участках. За агульнымі поспехамі скарывалася дрэнная работа некаторых цэхаў і груп. Другі напшытаны цэх, напрыклад, выканаў план 1938 года толькі на 98,64 проц. З-за невыканання задання на сортнасці фабрыка ў мінулым годзе мела на 600 абутку вышэйшай якасці, замест 883 проц. па плане. Вельмі часта палітычным першасортнай прадукцыі гандляроўска арганізацыі атрымлівалі надобрыя якасці абутка. Так, напрыклад, з апошняй партыі першасортнага абутку (1565 пар), адпраўленага ў гора Горкі, экспертнай пераведзена ў ніжэйшыя сарты 1.506 пар — 90,8 проц. Такіх фактаў ёсць вельмі многа.

Кіраўніцтва фабрыкі (дырэктар тав. Платонаў) не прыняло энергічных мер для ліквідацыі ўсіх сур'ёзных праблем у рабоце прадпрыемства. Гэта прывяло да таго, што фабрыка з першых жа дзён новага года не выконвае свайго вытворчага задання. Толькі за студзеня недалапа спажыўшы 15.920 пар абутку.

Выключнае безадказнасць, дапушчана дзірэкцыі пры пераходзе на выпуск новага асартыменту — жаночых бачкаў, якіх было больш салежычана пагубна-ленна прарыву. Дырэктар тав. Платонаў яшчэ ў жніўні мінулага года быў добра вядома аб тым, што з лістапада фабрыка павінна булае вырабляць жаночыя бачкі. Але замест своечасовай падрыхтоўкі кадраў, а таксама маладзёў, рэзакоў і іншых матэрыялаў для пераходу на новы асартымент, тав. Платонаў па другому шляху. У Беларускабўтратэ перысваліся дакладныя запіскі з патрабаваннем адгэрмовава.

У чэрвені мінулага года выпушчана 47.000 пар жаночых бачкаў на суму ў 1.081 тысяччу рублёў. Час ішоў, а бачкі не выпускаліся. Нарэшце, толькі 13 лютага, зусім не падрыхтаваўшыся, у другім пашывачным цэху запусцілі ў канвеер першую партыю жаночых бачкаў. Бескаштоснасць, праўдзёнае кіраўніцтва фабрыкі ў гэтай справе, адразу-ж скавалася. З перагана-ж дні работы па новаму асартыменту цэх выконвае план на 60-65 проц. Штодзёна ёсць дзесяці чалавек-галіст працую, 18 лютага ўвесь цэх прастаў і тавіну. 19-га — 2-га дзённы, 20-га — 2-га дзённы, 21-га — 3-га дзённы і т. д.

Гэтыя ганебныя з'явы зусім не трываюць кіраўніцтва фабрыкі. Наадварот, яны стараюцца замацаваць усе агіднасці, уводзяць у аблужжэнне грамадска-сталежанага адставанне прадпрыемства толькі не даходзяць да рабочых.

Фабрыка мела дастаткова часу для таго, каб падрыхтаваць неабходную

колькасць рабочых. Дарэчы, на абуцковай фабрыцы неабходны спецыяльнасці патрабуецца не больш 1-2 месяцаў.

Не намагаюцца працоўны і асартыні цэхі. Да прыкладу, першы пашывачны цэх, які лічыцца адным з перадавых на фабрыцы. План за 19 дзён лютага ён выканаў на 102,2 проц. Але што срываецца за гэтымі паказальнікамі? З выпушчанах за гэты час 105 тысяч пар абутку чвэрцятая частка не сартавая. 1.261 пара бачкаў зусім з'ябракована.

Падрыхтоўча цэхі — закройны, штампаваны і швейны — зааўважваюць пашывачныя цэхі мнотам бракованых дэталюў.

Між тым брак, выпускаемы падрыхтоўчымі цэхамі, нікім не ўдзіваецца. За выпуск дрэннай прадукцыі чамусьці нясуць адказнасць толькі пашывачныя цэхі.

Ужо даўно на фабрыцы не склікаюцца вытворчыя нарады. Большасць ўдзельных рабочымі каштоўных прэзідыумаў па палешанню аховы працы, тэхнікі, безадказнасці, якасці прадукцыі — не рэалізаваны. А яны ўнесены яшчэ ў мінулым годзе.

Штодзёна майстры, начальнікі цэхаў зьяўляюцца да дырэктара за выкананнем неадкладных вытворчых пытанняў, але тав. Платонаў сам іх не выспрашае, а, як правіла, адмаляе да тэхнічнага дырэктара тав. Шейнера або да тав. Файнштэйна. У большасці выпадкаў і тэхнічныя кіраўнікі не рэагуюць на патрабаванні малодзых і сярэдніх камяляраў вытворчасці.

За апошні час тав. Платонаў зусім не займаецца вытворчасцю. Кіраўніцтва прадпрыемствам ён перадаваў у месніцку тэхнарка тав. Файнштэйну.

На фабрыцы налічваецца каля ста іжынерна-тэхнічных работнікаў. Сярод іх няма добрых арганізатараў, якіх хвароць за інтарэсам вытворчасці. Аднак дырэктар з гэтымі людзьмі не раіцца, не прыслухваецца да іх прапалюў.

Майстры справядліва скарываюцца на адсутнасць неабходнай увагі да іх. Ёсць нямама выпадкаў, калі многія з іх замест арганізатыва работы вымушаны працаваць на станкоў. Майстар на фабрыцы не стаў яшчэ поўнапраўным гаспадаром на сваім участку.

Калектыв прадпрыемства дзейна ўключыўся ў сацыялістычнае спаборніцтва на дастойную сустрэчу XVIII з'езда ВКП(б). Сотні рабочых і работніц гараць жадаючы сустрэць з'езд партыі новымі вытворчымі падаўнікамі. Але кіраўніцтва фабрыкі не ўважана гэта выдзяляюць палітычны і вытворчы ўзлім. Многім сталежанаўцам не створаны неабходны ўмовы для выканання свайго абавязальстваў. На вялікі сорам, фабрыка імені Кагановіча зараз з дна ў дзень не выконвае свайго вытворчага задання.

У рэзультатэ дрэннай арганізацыі работы сталежанаўцы другога пашывачнага цэха значна зменшылі сваю выпрацоўку. Тав. Ракоў, які раней даваў 182 проц. задання, зараз нават не выконвае свайго нормы. Амаль напаловіну (з 200 да 105 проц.) знізілася прадукцыйнасць працы афрэзавальшчыка тав. Русана. Такіх прыкладаў можна прывесці вельмі многа. За 19 дзён лютага фабрыка выканала план на 95,9 проц.

Дзіўную пазіцыю заняў партыйны камітэт. Тут не жадаюць востра ставіць пытанні аб дрэннай рабоце кіраўніцтва фабрыкі і мірацца з ганебным адставаннем прадпрыемства. Партыйны камітэт наогул не займаецца вытворчымі пытаннямі, не прыслухваецца да сігналаў камуністаў.

Характэрна, што ў Кагановічкім раённым камітэце партыі не ведаюць аб стварыўшымся становішчы на буйнейшай фабрыцы свайго раёна. Інструктары па вытворчых арганізацыях тав. Нельман часта бывае на гэтым прадпрыемстве, але вытворчасцю не цікавіцца. Больш яшчэ месіцца на фабрыцы не было сакратара парткома. Аднак і гэта зусім не трывожыла райком.

Беларускабўтратэ таксама не прымае рашчучых мер да ліквідацыі прарыву на фабрыцы. Я. ЭЛЬМІНД, І. ВАСІЛЬНОВ.

Паранічныя эпізоды ЛЯ СТУДНІ

Туманным зімовым вечарам калгасніца Марына Вайтовіч вышла на вуліцу. Напоўніўшы ведры вадой, Марына разавула і кінула позіракам у далечыню.

— Што гэта? — Марына працрела русовай вочы. — У далечыні ледзь прыкметна высьсоўваецца сілуэт чалавека. Чалавек набліжаецца. Вось яны ўжо добра бачны, як ён ідзе паякнай разавістай паходкай. «Такой паходкай ніхто з калгаснікаў не ходзіць», — мысліць ў ёе галава.

І я толькі незнабылі параўнаўся са студыяй, Марына выпрасталася на ўвесь рост і ахлупнула:

— Адкуль вы, парані?

«Парані» снінуўся і сляхохана прамовіў:

— А якая вам справа?

— Як гэта якая? — Марына ўшчыльняю палыццла да незнаёмца.

— Я яшчэ раз пытаю — адкуль вы?

— А што вам да гэтага?

— Вы кулы ідзеце? — настойліва перабіла яго Марына.

— Іду ў... — на вымушаную адказу дарушальніца Марына аздагалася, што ён забудуўся і думае што знаходзіцца яшчэ па той бок рубяжа.

— Вы-ж, наўдана, дарогі не ведаеце, — больш ласкава загаравіла з парушальнікам Марына. — Я вас лепш правяду...

Парушальнік, які аказаўся шпін-ман адной з аземных разведкаў, быў даставіў калгасніцкай Марына Вайтовіч у бліжэйшую паграпавету.

Н. СОНЦАУ, Заходняя граніца, БССР.

ВЕРНАЯ ДАЧКА НАРОДА

Да 70-годдзя з дня нараджэння Н. К. КРУПСКАЙ

Савецкая краіна адзначае 70-годдзе Надзежы Канстанцінаўна Крупскай, аднаго з старэйшых і адпалюшых работнікаў большавіцкай партыі, блізкага друга і таварыша Влэдзіміра Ільіча Леніна.

Надзежа Канстанцінаўна Крупская нарадзілася 26 лютага 1869 года ў Пенебургу. Бацька яе быў з'яваў з перадавымі кругамі рускай грамадска-агало часу. Надзежа Канстанцінаўна выхавалася і расла ў рэвалюцыйным асяроддзі.

У 1890 годзе Н. К. Крупская ў студэнцкім гуртку пачала вывучаць тэорыі Маркса і Энгельса. Неўзабаве яна сама стала кіраўніком марксісцкага гуртка студэнтаў-тэхнолагаў. Надзежа Канстанцінаўна пачала затым працаваць настаўніцай вучыцельнай школы на Цісьцельбурскім тракце.

У 1893 годзе ў Пенебург прыехаў Влэдзімір Ільіч Ульянаў (Ленін). Рэвалюцыйная работа адразу набыла іншыя тэмпы, іншы характэр. Н. К. Крупская ўваходзіць у створаны Леніным з марксісцкіх рабочых гурткою «Саюз барацьбы за вызваленне рабочага класа». Надзежа Канстанцінаўна дапамагае ў складанні і друкаванні палітычных лістовак, актыўна ўдзельнічае ў іх распаўсюджванні. Яна гораца савецкай Устаўнаўчэнню спешных суваей «Саюза» з перадавымі рабочымі.

Пасля аршышу В. І. Леніна ў снежні 1895 года таварышы падтрымліваюць в ім сувязь праз Н. К. Крупскую.

Усеагульная забастоўка шпінскай экзэтысчыцкай у 1896 годзе выклікала новую хвалю аршышу. У ліку аршышаных таварыш — тав. Крупская. Яна прастаўдзіла 7 месяцаў у доме паліграфічнага вынавення і затым была прагаворана да сямлі на 3 годы на Урўскую гурсерню. Але па настаянню Надзежы Канстанцінаўна ёй было дазволена адбавіць сямлю ў сяло Шупшынскі, Віцебскай губерні, дзе ўжо знахо-

дзіўся В. І. Ленін, саляны сюды царскі ўрада.

Дні савецкі зааўваены ў асноўнымым заняткам. Надзежа Канстанцінаўна пад кіраўніцтвам Леніна іша пошому ў «Савецка-рабочыя», выданаю ботыку ў Жэневе ў друкарні газеты «Ісхр». Разам з Влэдзімірам Ільічам тав. Крупская перакладае з англійскай мовы кнігу Сіднея і Беатрысы Вэб аб профсавах. Многія савецкія з яе дапамогай вывучаюць тэорыі Маркса і Энгельса.

СОЦЫЯЛІСТЫЧНАЕ СПАБОРНІЦТВА імені XVIII З'ЕЗДА ВКП(б)

АКРУЖЫЦЬ УВАГАЮ КАЛГАСНА-СОЎГАСНЫЯ ТЭАТРЫ

СПАБОРНІЦТВА МАЛАДЫХ ЧЫГУНАЧНІКАЎ МЕНСКА

10 лютага ўступіла на першую вагу імені XVIII з'езда ВКП(б) адзіная комсомольска-маладзёжная змена. Заходная чыгунка. У гэту змену ўваходзіць некалькі тасяч маладых чыгуначнікаў, стаханавіцаў і камандзіраў усяіх службаў чыгуны.

Больш 200 чалавек уваходзіць у адзіную комсомольска-маладзёжную змену, арганізаваную ў менскім аддзяленні Краўнікімі яе з'яўляюцца: дыспетчары тт. Кулік, Каралёў, Маснікоў, Краўчанка, на паравознаму дэпо-Менск — т. Гольдштэйн.

З першых-жа дзён комсомольска-маладзёжная змена менскага аддзялення па-большэвцку змагаецца за выкананне вытворчых заданняў, і дасягнула высокіх вытворчых паказальнікаў. За дзёндэ (з 10 па 20 лютага) змена выканала заданне па пагрузцы ў сярэднім на 164 проц., выпрузцы — на 121 проц. За гэты час было арганізавана 5 дзякаважкіх паяздоў, якія даставілі на станцыі назначэння сваячасова.

Малады камандзір, дзяжурны па станцыі Менск-пасажырскі комсомолец тав. Песенка ў спаборніцтве імені XVIII з'езда ВКП(б) ідзе ў ліку пераможцаў, а 14 лютага ён заняў першае месца ў аддзяленні. Яго змена выканала план пагрузкі на 180 проц., выпрузкі — на 100 проц., рэгулявальнае заданне — на 100 проц. Саставілі яго змены тт. Алексіянук выканаў норму за другую дзёндэ лютага на 201 проц., а Прабюць — на 194 проц. 14 лютага т. Прабюць выканаў норму на 269 проц. і заробіў 43 руб. 55 кап.

Брыгада слесаряў пункта агляду вагонаў ст. Менск-таварная т. Гаршка дабілася рэкорднай прадукцыйнасці: букса ў грузавым вагоне была змацавана за 20 мінут, пры заданні ў 1 гадзіну, у парожнім вагоне букса змацавана за 4 мін. пры заданні 43 мін. Комсомольска-маладзёжная брыгада вагонага дэпо т. Паласкова 15 лютага адрамантавала пасажырскі вагон №1671 за 3 гадзіны замест 17 гадзін па заданню.

18 лютага —наибольш радасны дзень для маладых стаханавцаў чыгункі. Стапленскі нарком таварыш Л. М. Кагановіч прыслаў на імя адзінай комсомольскай змены тэлеграму, у якой з задаволеннем адзначае выдатны пачынальнік маладзёжнай чыгуначнікаў і выказаў ўдзячнасць, што адзіная комсомольска-маладзёжная змена, замалоўваючы поспехі, будзе змагацца за пераможцаў у спаборніцтве па ўсёй сетцы чыгунак Саюза.

Словы прывітання і клопаты сталіскага наркома выклікалі новы прыліў энтузіязма ў маладых камандзіраў і стаханавцаў.

Краўнік комсомольска-маладзёжнай змены дэпо т. Гольдштэйн Марыя ў адказ на тэлеграму тав. Л. М. Кагановіча арганізавала пякаважкі стаханавскі поезд №1066 па напрамку па ст. Барысаў. Гэту ініцыятыву падтрымалі камандзіры іных службаў. І вось 18 лютага вечарам гэты поезд адправіўся ў рай. У паравозную брыгаду ўвайшлі: машыніст т. Гольдштэйн Марыя; памочнік машыніста яе муж т. Арыстаў; качагёр — бацька яе мужа — 69-гадовы чыгуначнік — т. Арыстаў Міхал. Паяздзім вагоном майстрам гэтага поезда была званая стаханавка, значыцца брыгадзір розіка-нашывніцавай брыгады вагонага дэпо член партыі т. Прыліў Аляксандра. Галоўным кандуктарам — стаханавка т. Андрэеўская Таўяна і старшым кандуктарам — т. Пелро Анна.

Гэта брыгада правяла поезд на выдатна. Вагой 1.800 тон, пры норме 1.300 тон, поезд прыйшоў у Барысаў на 22 мінуты рэйей раскладу. Тэхнічна скорасць была перакрета на 8,3 кілометра.

У адказнай тэлеграме, адпраўленай наркму тав. Л. М. Кагановічу, малады чыгуначнік запяваў любімага наркома, што, замалоўваючы дасягнутыя поспехі, яны будуць дабівацца пераможцаў у спаборніцтве па ўсёй сетцы чыгунак.

І. КОРАБАУ.

ВЫКОНВАЮЦЬ АБАВЯЗАЦЕЛЬСТВА

БАБРУЙСК. (Спец. кар. «Звязда»). Шырока разгучылася перадз'ездзскае сацыялістычнае спаборніцтва на прадпрыемствах горада прынесіць усе новыя і новыя вытворчыя пераможцы.

Калектыв рабочых малабей фабрыкі імені Халтуріна выканаў вытворчае заданне за другую дзёндэ лютага на 110,5 процанта. Многія стаханавцы значна павысілі сваю выпрацоўку. Значыць па драгу тав. Іван да 300 проц. нормы за змену, аддзельчыца т. Пелла, стодар т. Барыш, фрезероўшчык т. Сіліца — 220—250 проц. Дэх шыр-пакоўшчыца асноўны вытворчы дзёндэчкі стодарка і венацка з ахалоўд.

Добрых поспехаў дабілася калектыв машынабудавнічага заводу імені Сталіна. Брыгада тав. Русакова сістэматычна дае па дзве нормы за дзень.

8 комсомольска-маладзёжных брыгад другога дравапрацоўчага цеха дэка-кабината рыхтуюць каштоўныя паларучкі маляра-рабіце. За дзве дзёндэ лютага брыгада тав. Каровіна выканала сваё заданне на 178,3 проц., брыгада тав. Коўці — на 108 проц., брыгада тав. Жука — на 151,7 проц. Стаханавцы тт. Бушыскі, Краснік, Лішневіч сталі дзёндэчкімаі.

У чэсць з'езда

Калгасны сельсагаспадарчы адрэі «Вызваленне Беларусі», Чырванозорскага сельсавета, Старобінскага раёна, дастойна сустракаюць XVIII з'езд ВКП(б). У калгасе поўнацю зашыта і ачышчана насенне, адрамантаваны плугі, бароны і каёсы.

У калгасе арганізаваны званні высокага ўраджаю, за якімі змацованы ўдзельнікі. Звані Цімафея Кавалені вывелі на свой учытак 35 тон гною і 45 тон торфу. Першая брыгада вывезла на поле больш 100 тон торфу і 125 тон гною, сабрала 10 понтвэртны попелу і 2 понтвэры кур'янага памёту.

Асабліваю ўвагу калгаснікі звярнулі на коней. Коні, прымацаваныя да коннаў П. Кавалені і Н. Пашчына, маюць сярэдняю і вышэйсярэднюю ўжорчленасць.

М. ЛЯШУШЧЫЦА, Н. КАВАЛЕНА.

ПАДАРУНКІ ХАРЧАВІКОЎ

Усё вышэй узнімаецца хваля сацыялістычнага спаборніцтва на менскай канцэпцыйскай фабрыцы «Комунарка». Змены брыгады, асноўныя рабочыя па-большэвцку змагаюцца за выкананне сваіх перадз'ездзскіх абавязальстваў.

Карамельны цэх, які з'яўляецца адным з буйнейшых на прадпрыемстве, ідзе наперадзе ўнутрыфабрычнага сацыялістычнага спаборніцтва. За першую паловіну лютага ён выканаў сваё вытворчае заданне на 115,1 проц. Выпрацоўка паха распе а кожным днём.

Лепшыя людзі карамельнага цеха, перадавыя стаханавцы—авяртчыні, вакуум-апаратчыкі, дражэршчыкі—энергічна змагаюцца за пераможцаў сяброў калектываў у сувязі стаханавцы.

Брыгада ітаміоўшчыкаў т. Цепкоріна выпрацоўвае за змену да 4.000 кг. цукерак (норма 2.800 кг.). Сувязьна стаханавская брыгада тав. Остапкевіча 15 лютага, працуючы на вырабу паларучкі цукерак, дабілася рэкорднай выпрацоўкі. Свой паз яна выканала на 146 проц. Вакуум-апаратчык тав. Трушкеевіч, узмагараючы пачётнай граматай Вярхоўнага Савета БССР, дае штодзённа па дзве нормы.

Рабочыя рознічага цеха ў падарунак з'езду асваіваюць да новых саргты соевых цукерак—«Крымка» і «Аро». За 15 дзён лютага фабрыка выканала вытворчае заданне на 110,6 проц. У першым квартале калектыв прадпрыемства дасяг краіне звыш плана прадукцыі на 900 трысяч рублёў.

Поспехі будаўнікоў

Камешчыкі-стаханавцы 4-га будаўнічага участка трэста «Могбуд (Магілёў) з кожным днём павышаюць сваё прадукцыйнасць працы. Званні камешчыкаў тт. Асачага і Болатава ўкладваюць за змену па 2.980 штук цэглы — 228 проц. задання. Звыш двух норм даюць камешчыкі Кавалені, Северныніні і іш.

На ўчастку шырока разгорнута стамбавіцтва за ўкладку 3.500 штук цэглы за змену.

Е. ЗБЕРАУ.

23 лютага, у дзень XXI гадашні РСЧА, праграмнікі Н-скай заставы прымаюць вясёлыя прысягі на вернасць сацыялістычнаму радзіме. НА ФДЫМКУ: праграмнікі Л. І. Сяўнаў прымае вясёлыя прысягі.

У БССР налічваецца 6 калгасна-соўгасных тэатраў. Гэта маладыя калектывы актараў-энтузіастаў, якія змаюцца несі ў шырока масы калгаснікаў узоры савецкага тэатральнага мастацтва, выхоўваюць пачуцці савецкага патрыятызма, бязмежную любоў да нашай радзімы, да партыі Леніна—Сталіна, няўтомна даламагаюць нашай партыі і ўраду рабін жыццё калгаснікаў усе больш і больш змажым, радасным, культурным.

Калгасна-соўгасныя тэатры — вялікая культурная сіла нашай вёскі. Забываць аб іх лёсе, умовах і шляхах развіцця — гэта значыць нагардліва адносіцца не толькі да справы развіцця масава-тэатральнага мастацтва БССР, але і да культурных інтарэсаў працоўных расублікі.

Негледзячы на тое, што ўсе калгасна-соўгасныя тэатры арганізаваны нядаўня імя імя — 2—3 годзі назал (на гаворачы аб Лепельскім тэатры, які існуе ўсёго толькі каля чатырох месяцаў), яны прарабілі ўжо значную культурную працу на вёсцы, абслухваючы спэцыяльнымі дзескамі тысяч калгаснікаў. Створаны тэатры рэпертуар з творцаў сусветнай і рускай класічнай драматыкі, а таксама з творцаў сучасных савецкіх драматургаў палазвае, што тэатры стаяць на правільным шляху, правільна разумеюць неабходнасць паказваць калгаснаму гледачу лепшыя ўзоры сусветнай і савецкай драматыкі.

Аднак памылкова было б думаць, што калі гэтыя маладыя калектывы маюць невялікі дасягненні ў сваёй рабоце, то ўсё абстаніне добра, няма аб чым клапаціцца. Калгасна-соўгасныя тэатры знаходзяцца далёка ў неспрыяльных умовах. Старэйшы ў БССР Барысаўскі тэатр у дзень сваёй арганізацыі вельмі ўважліва і прыязна былі трох год не мае не толькі пастаяннай спячкінай пляцоўкі, але і навогул якага-небудзь памяшкання для рэперытывнай работы. Калектывы гэтага тэатра без адраса з года ў год мітарэтуе ў пошуках памяшкання. Дабываюцца ад раённых арганізацый хоп-бы двух—трох пакояў, ка воз і кыне там. Не даўня, што такое становіцца не дае магчымасці гэтым лепшаму сярэд калгасна-соўгасных тэатраў правізаць ва ўсю сілу сваіх магчымасцей.

Лепельскі тэатр не мае ні аднаго прафесіянальнага актара. Усё калектывы (яшчэ цалкам не ўкамітэаваны) падаран выключна з працоўнікоў мастацкай самадзейнасці. Аднак тэатр ўжо лічыцца самастойнай дзёндэччай адзінкай. Упраўленне па справах мастацтваў пры СНК БССР дапушчыла памылку, стаўшы на такі шлях стварэння новага тэатральнага калектыва. Нельга сур'ёзна думаць, што з групы пюдзей, якія ніколі не былі звязаны з тэатрам, не вельмі тэорыі і практыкі актораўскага майстэрства, без ўдзелу актараў-прафесіяналаў, можна за некалькі месяцаў стварыць поўнаценную мастацкую адзінку. Гэты факт гаворыць аб тым, што Упраўленне па справах мастацтваў адносіцца да калгасных тэатраў, як да тэатраў другарадных.

Неабходна даўкамплектаваць Лепельскі тэатр вопытнымі актарамі, якія склаў-б касцяк калектыва, какол якага вучыцца-б і расла новая тэатральная моладзь. Пры гэтай умова тэатр лягчай і хутчэй пераможа труднасці стварэння і хутка зможа стаць такім калектывам, які нам патрэбны і кагачамае калгасны гледаць.

Навогул аб актorskіх кадрах перыферыіных тэатраў Упраўленню неабходна пачаць клапаціцца больш сур'ёзна.

Г. ТАРАН.

Ні адной скаргі

Дзіцячы універмаг № 1 Менгорпрамгадлы. Багата ўпрыгожаныя вітрыны прыцягваюць увагу прахожых. Адзіна адзіна ў магазіне захоўваюць пачуцці.

У аддзеле папав асабліва ажыццелена. Тут сабралася многа пакупнікоў. Большасць — з дзескамі. Адно разглядзіць паравозі, другія дзёндэ, трэція аўтамабілі, трамваі, дзіцячыя мадэляны, гармоніі, пасуду.

Маленькі хлопчык, тусючы мамі за руку, просіць: — Мама, купі мне гэта ружжо, я буду ў фашыстаў страляць.

— Калі так, то абавязкова куплю, — а усмешкай на твары адказае мамі, ідуць да касы...

Прадаўчыца тав. Бейліна, старанна растлумачае 12—13-гадоваму хлопчыку, як трэба абыходзіцца з кіноапаратам, які ён толькі-што купіў. Ні па адну мінуту тав. Бейліна дарэмна не адрывае пачуцці. Яна вельмі запявае ў кожнага, што ён жадае купіць, прашаю тавары і, як правіла, в яе аддзела рэдка хто ўходзіць без пачуцця.

Валкі пошты савецкага спаўняцтва. У магазінах бесперапынна выносяць прыгожыя дзіцячыя лоўкі, матрацы,

коўдры, абутак, вопратку мэбле, пацкі. Усё гэта пакупіць атрымаюць хутка і без затрымак. Работнікі магазіна ўважліва і культурна абслухваюць спажывцоў. У кнісе скаргі і прапалоў за апошні месяц няма ні адной скаргі, наадварот, там запісана некалькі падзяк прадаўчыцам.

— Мы-б лічылі для сябе вялікім сорамам, — гаворыць работніца прылаўка тав. Мішкава, — каб на нас былі скаргі пакупнікоў. Мы-ж усе ўключыліся ў перадз'ездзскае спаборніцтва, а гэта абавязвае нас працаваць ўорна!

Усе работнікі магазіна горадзі жаданнем сустраюць XVIII з'езд большэвіцкай партыі новымі поспехамі ў сваёй рабоце. Прадаўчыцы аддзела гатовыя вопраткі тт. Курдова, Мішкава, Лёвіна і іш. узялі на себе абавязальства — да дзёндэ адкрыцця з'езда зрабіць аддзел стаханавцаў.

Спаборнічаюць паміж сабой прадаўчыцы тт. Гельфанд і Хроін, касірыні тт. Рудэрман і Маўрына, спарнічаюць усе 35 работнікаў магазіна. У чэсць XVIII з'езда ВКП(б) яны абавязаліся дагэртыва — да 25 сакавіка — выканаць кварталны план гаварабарота па магазіну ў суме 3.290 тыс руб. А. САЛАЗЕУ.

РОСКВІТ НАРОДНАЙ ГАСПАДАРКІ СССР І СУСВЕТНЫ ЭКАНАМІЧНЫ КРЫЗІС

Уся Савецкая краіна з вялікім націснем абароўвае грандыёзны план траёнай п'яцігодкі. У рэзультате пераможна выканана п'яная дзёндэ першых сталінскіх п'яцігодкаў СССР ўступіў у паласу завяршэння будаўніцтва бяскаласавага сацыялістычнага грамадства і паступавага пераходу ад сацыялізма да камунізма.

Ужо ў ітогу першай п'яцігодкі СССР у краіне слабай, тэхнічна і эканамічна адсталай ператварыўся ў краіну магутную, здольную вытараць у масавым маштабе ўсе неабходныя сродкі і прылады вытворчасці, у тым ліку і сучасныя прылады абароны. З краіны дробна-сялянскага з вельмі адсталымі формамі земляробства СССР стаў краінай буйнай калектывнай машыназаванай сельскай гаспадаркі. Было знішчана бясспрацоўе ў горадах і забратва ў вёсцы. Быў зроблены велізарны крок наперад да змажанага жыцця ўсяго насельніцтва краіны.

У другой п'яцігодцы вырашана асноўная гістарычная задача — канчаткова ліквідаваць ўсе эксплуатацыйныя класы, поўнацю знішчыць прычыны, гараджаючы падляненне грамадства на эксплуатацыйна і эксплуатаемых. У СССР ажыццэўлена ў асноўным першая фаза камунізма — сацыялізм (Сталін).

Вырашана ў асноўным галоўная, рашучая гаспадарчая задача другой п'яцігодкі — завяршана тэхнічная рэканструкцыя народнай гаспадаркі СССР.

У другой п'яцігодцы ішч вышэй уняўся матэрыяльна-культурны ўзровень працоўных, народнае сацыяльнае павыжэння больш, чым у два разы.

Плак траёнай п'яцігодкі прадаўжае гэту ланцу развіцця і стаіць перад Савецкай краінай такія заданні, якія ставяць яе ў першы рад дзяржаў свету не толькі па сваіму тэхніцкаму

узроўню, але і ў эканамічных адносінах. Дагэртыв і перагачы найбольш развітыя капіталістычныя ірыны Еўропы і Злучаных Штатаў Амерыкі тасяма ў эканамічных адносінах — такваа заданне, якую СССР аказаўся ў стане наставіць перад сабой на бліжэйшы перыяд часу. Настолькі выралі за невялікі гістарычны адрэзак часу прадукуныя сілы краіны сацыялізма!

Што-ж адбываецца на прапагу гэтага перыяда ў капіталістычных краінах?

Тэзісы даклада таварыша Молатава аб трэцім п'яцігодковым плане развіцця народнай гаспадаркі СССР сістэма

	1913	1929	1933	1937	1938
ЗША	100	172	108,5	156,5	122,2
Англія	100	101	87,4	122,6	111,0
Германія	100	103	62,6	120,8	128,9
Францыя	100	130	105,8	114,2	96,6

Кідацца ў вочы ўзростава разкалі праўнамернасць развіцця эканомікі асобных капіталістычных краін. Прамысловасць Францыі ў 1938 годзе знаходзілася на ўзроўні ніжэй даваеннага Англіі — на 11 проц. вышэй гэтага ўзроўня, а прамысловасць ЗША, якая славілася калісьці «бурнымі тэмпамі», усяго на 22,2 проц. вышэй гэтага ўзроўня.

Выпукла характарызуе становішча капіталістычнай эканомікі: «У капіталістычных краінах грамадства ўсё глыбей раздзяецца новым сусветным эканамічным крызісам, выкліканым на выклад новымі мільёны бясспрацоўных, умаляючым жабрацтва і рэсчар сярод палдывольнай капіталістаў масы працоўных».

Па даных Лігі нацый, усё каліталістычны свет вельмі мала працуе наперад не толькі ад узроўню 1929 г., але і ад даваеннага ўзроўня. Калі ўзровень 1913 г. узяць за 100, то для асобных краін атрымаюцца наступныя паказальнікі ўсёй прамысловай прадукцыі:

Тое-ж і з савецкім (фермерствам). Аграрны крызіс насяля ваіны толькі некалькі аслабляў у годзі адноснай стабільнасці, але не спыняўся, і гаротнае становішча сцяла не палепшылася ў дасягнутыя меры ні ў адным годзе. Таксама абсталва справа і ў іных капіталістычных краінах.

У ЗША крызіс 1937 г. аказаўся на тэмпах свайго развіцця і па астрыні са слабай крызіса 1929 года, не гледзячы на ўсе прынятыя ўрадам меры да аглядавання, аслаблення гаротнага.

Усё 1938 год прайшоў у ЗША пад знакам развіваючага крызіса. Некалькіе паліжэнне ў крысіні—снежні 1938 года не магло змяжчыць сілы крызіса.

Навуцальскае здынасць шырокіх мас рабочых, сялян і служачых моцна скарыжлася, што вельмі зважвае ўнутраны рынак. Сумы, асігнаваныя ўрадам ЗША на дапамогу бясспрацоўным,

далёка недастатковы для пакрыцця страт у фондзе зарплат рабочых і даходу сялянства, выкліканых камісам.

1938 год побач з развіццём крызіса азнаменавалася ў ЗША наступленнем капітала на заробковую плату і рабочы час. Рабочы час ЗША даў рашучы адпор гэтым атакам на яго жыццёвыя інтарэсы. Капітал прабуе цпер астапоўкай фабрык перакласці на рабочы клас цяжары крызіса.

1939 год не прынёс радужных перспектыв, не гледзячы на рост ваенных расходаў і вельмінары асігнавання ўрада ЗША на грамадскія работы. Дастаткова характэрным з'яўляецца тое, што астатняя прамысловасць уступіла ў 1939 год з нагучка ў 50 проц. сваёй магутнасці. Чыгункі і сельская гаспадарка прадаўжаюць аставацца ў стратных прыяцельнага крызіса. К пачатку 1939 года бясспрацоўных у ЗША было каля 11 мільёнаў чалавек.

Крызіс захватіў у 1938 г. індустрыяльныя краіны Еўропы і аграрныя краіны ўсяго зямнога шара.

Другі ачаг сучаснага крызіса — Англія.

Чатыры кіты англійскай эканомікі — вугалі, суднабудавніцтва, тэкстыль і зношні гандаль — у 1938 г. перажылі рэзкае скарачэнне. Канкуренцыя на зношніх рынках з краінамі фашызма (Германія, Польшча) абастраецца, прычым Германія прымяняе самыя скарыжальныя метады дзімнінга.

Суднабудавніцтва Англіі, якое ў 1935 г. складала 48,2 проц. усёга сусветнага суднабудавніцтва, к пачатку 1938 г. упала да 29,2 проц. сусветнага.

Англійская папярэва-бавунавая прамысловасць, не гледзячы на насліднае канкуренцыі з боку Японіі, перажывае мацнейшы крызіс: скарачэнне бавоўны фабрыкам знізілася з 124 млн. англ. фунтаў у месці ў 1937 г. да 99 млн. фунтаў у сярэднім у 1938 г. Нават новая гаіліна вытворчасці — штучныя шоўк — упала з 12,9 млн. фунтаў у месці ў 1937 г. да 11,69 млн. фунтаў у 1938 г.

Бясспрацоўе павялічылася з 1,722 тыс. чал. у снежні 1937 г. да 1,892 тыс. чал. у снежні 1938 г. і перавысіла

2 млн. чалавек у студзені 1939 г.

Зношні гандаль Англіі, ад якога фактычна залежыць усё жыццё краіны, таксама скараціўся: па эксперту — з 521 мільёна да 471 мільёна, або на 50 мільёнаў фунтаў стэрлінгаў, на імпарту з 952 да 850 мільёнаў фунтаў стэрлінгаў, галоўным чынам за ткі імпарта сыварыны. Гэтыя лічбы дастаткова пераканаўча гавораць аб размерах крызіса.

Буйнейшая каланіяльная дзяржава, Вялікабрытанія, за 25 год працуе ўсяго ў сваім прамысловым развіцці ледзь на 11 процантаў. У сучасны момант уся англійскія практыкаў і тэарэтыкаў хвалюць клопаты, як-бы ўтрымацца на перапыншым узроўні...

Сярэд чатырох буйнейшых капіталістычных дзяржаў Францыя аказалася ніжэй усяіх у адносінах даваеннага ўзроўня. Нават вышэйшы пункт 1937 г. быў ніжэй узроўню 1929 г. на 24,8 процанта. 1938 год ва ўсё адносінах аставаўся яшчэ ніжэй і гэтага дрэннага ўзроўня 1937 г.

Бесперапынна ідуць на прапагу двух год падзенне франка, пераацэнка яго ў адносінах золата і фунта старлінгаў балоча с'юль па рабочаму курсу і савецкаму Францыі.

Французская ілутратыя сабатавала самыя жыццёвыя інтарэсы краіны і лічыць за лепшае перапраўляць капіталы ў Англію і ЗША. Буржуазія павіла наступленне на 40-гадзіны рабочы тудзель і заробковую плату, яна налічыла за лепшае іці на ўступкі фашызму агрэсарам, абы

АПТЫМІСТЫЧНЫ СПЕКТАКЛЬ

(«Бар-Кохба» ў Яўрэйскім дзяржаўным тэатры БССР)

Старадаўняя гісторыя герцагіні бар-кохбы яўрэйскага народа з рымскімі прычэпачкамі, якая паказана ў спектаклі «Бар-Кохба», выкілае жывыя асацыяцыі з вызваленчай барацьбой народаў Кітая і Іспаніі супраць сучасных фашысцкіх варвараў. Спектакль стварае прызнаны, аптымістычны настрой у глядача.

Паст-ардынавен С. Галіна ў другі раз (першы раз — «Суламіф») узабагачае репертуар яўрэйскага тэатра таленавітым, мастацка праніклівым драматычным творам, які напісан разумнай, каларытнай паэтычнай мовай. Вобразы народных герояў вышэйшай Галінына а скульптурнай рэалістычнасцю. Гэта людзі буйных страстей і глыбокіх пачуццяў, якія моцна любяць і моцна ненавідзяць. Народны герой Бар-Кохба, выдатны філосаф і кіраўнік народа рабі Акіба, мужная і адданая ладка народа Пінна — вобразы велічавыя драматызма.

У «Бар-Кохбе» мілагучны, музычны сінэчны верш, і таму артысты ім вельмі лёгка авалодалі.

Таленавіты драматург азнаёміў асобна калекцыю яўрэйскага тэатра дастойна і інтэрпрэтаваў сваіх твораў. Яўрэйскі тэатр правільна зразумее творчыя ідэі С. Галінына і ўзабагаціць сваё сваймі сінэчнымі майстэрствам. Паст і тэатр узабагацілі адзін аднаго. Найбольш значнай уласцінасцю спектакля яўрэйскага тэатра (пастаўшчык В. Я. Галаўчынер, мастак Ц. Я. Кіпіна) з'яўляецца яго яркая тэатральнасць і жывасць. Пастаўшчык і мастак правільна адчулі народна-герцагіні стыль драматычнага твора.

Асабліва радуюць дэкарацыі, касцюмы і грэмы Кіпіна. З часова тэатра перамяняе мастака, ён перадаў гарачы паўднёвы каларыт дрэўняй Італіі і манументальна-суровы стыль рымскага горада і краіны. Касцюмы і грэмы ў спектаклі падкрэсліваюць магучасць і аптымізм народа, жорсткасць і крыважаўнасць рымскіх уладарняў.

Музыка М. Міднера эмацыянальна афарбавана спектакль, умацняючы яго герцагіні і лірычна таленавіты. Дынамік народных сцяг узабагаціў танцы, пастаўлены балетмайстэр К. Галаўчыскім.

Стварыліся красачы і дынамічны народныя сцены. В. Галаўчынер, аднак, не заўсёды астаў верным пачуццю меры. Мітуслівы і вельмі раскінуты сцены каляна зброі, бою на мячах і ўрачыста сцены рабі Акібы. Пачатак трэцяй карціны ўвогуле яшчэ ідзе не ў апаздзелым тэмпе.

У спектаклі заняты ўсё калектыў артыстаў тэатра і студэнты тэатральнага вучылішча. Створан рад цікавых, запамінаючыхся вобразаў.

Хвалючы вобраз народнай герцагіні Пінны стварыла заслужаная артыстка рэспублікі Ю. С. Арончык. Яна з вялікай мастацкай шчырасцю перадае сапраўды моцны пачуццёвае каханне Пінны да Бар-Кохбы. У мужным твары

і матхнёных вачах Пінны — арт. Арончык — адлюстраваны вялікія пакуты чалавеча і непахісна рашучасць барацьбы. Пінна ў выкананні надзвычай адаранай артысткі вырастае нібы ў сімвал жаночага характа, сілы, пафаса і самаафярнасці.

Мяккім трагічным юмарам пранікнут вобраз гаротнага ганчара Уэйла ў выкананні заслужанага артыста рэспублікі А. Е. Трапезні. У вобразе з далёкіх гістарычных часоў артыст азнаёміў многа цёлых інтанацый, раскрываючы душыню глыбіні прастароднага чалавеча.

З вялікай экспрэсіяй іграе ролю Мэнша, двуручніка і зрадніка народа, заслужаны артыст рэспублікі М. Е. Сокал. Артыст-мыслитель, добра ўладуючы ўнутранай і знешняй тэхнікай сінэчнай ігры, стварыў патраўнасць на сваёй мастацкай сіле і абоглеванасці вобраза ворага. Гэты вобраз пераклікаецца з полымі зраднікамі з трагічна-бухарынскага лагера.

Ролю Бар-Кохбы іграе малады артыст М. Вярэжкін. Нельга сказаць, што ён ужо напалк авалодаў надзвычай складанай і адказнай ролю. Артыст гоўнасцю ўвайшоў у самаадчуванне героя ў народных сценах. Менш яму ўдаецца пакуць што лірычныя сцены з Піннай, дзе артыст патраўна велькі ўнутраная скансентаванасць і глыбокае вывучэнне пачуццяў. Мы ўвогуле, што ў прыватнасці Вярэжкін знойлае патрэбны рытм і акраўну ўнутраную лінію паводзін вобраза.

Артыст Б. Фельдман у бытавых інтанацыях стварыў цёплы і пераканаўчы вобраз каваля Эліша.

Ярка і тэмпераментна іграюць артыст С. Сонкін ролю Гілея і артыстка Э. Драйзіна ролю грэчанкі Загір. Мякка і непастрэжна сыграла маладая артыстка М. Чайгорская ролю хлопчыка Нахмана.

Вобраз Элізера — зрадніка народа, прыкываючыся «гогай» лабарчыца, стварыў артыст М. Мойн. У вобразе рабі Акібы (артыст Е. Вінагура) многа знешняй позы і карынанасці, што пераходзіла ўспрымання багатага ўнутранага свету выдатнага вучонага.

Вобразы рымлян, за выключэннем Северуса (артыст М. Кулінін) і Антоніуса (артыст І. Герман), напісаны Галіныным менш рэльефна, чым вобразы народных герояў. В. Галаўчынер у раскрыцці гэтых вобразаў пайшоў больш на лінію знешняй абрысоўкі іх, чым ускрыцця ўнутранай ліні паводзін.

Артыстам Кулінін і Герман Удалося мастацка пераказаць паказальнікі хітрасці, жорсткасці і каварства рымскіх прычэпачкаў свабодалюбівага яўрэйскага народа. Яўрэйскі дзяржаўны тэатр БССР і паста-ардынавен С. Галіна можа вільніць сур'ёзнай творчай удачай. **М. МОДЛЬ.**

Момкі пачальшчыцкага састава П-скага інструментала за вывучэннем ручнога кулабета. Лі кулабета жонка камаляра Т. А. Палавова. Фото Я. Салавейчыка.

ГАТОВЫ ДА ПРАЦЫ І АБАРОНЫ

Урачысты дзень прыняцця Рабоча-Сялянскай Чырвонай Арміі і Ваенна-Марскага Флотам ваеннай прысягі быў першым днём абаронных відаў спорта. Фізікультурнікі Савецкай Беларусі і ўрачытамі радамі вышлі на стадыёны спартыўных пляцоўкі, на лініі агню на бегавыя дарожкі... Здарова, шчасліва моладзь правярала сваю гатоўнасць да працы і абароны сваёй сацыялістычнай радзімы.

24 лютага з рання вуліцы Менска напоўніліся гукамі музыкі. Цвёрды алачавыя крок, стройнымі калонамі ішлі фізікультурнікі ў працягавых. У раллах былі рабочыя станкабудавальных заводў імені Кірава, імені Варашылава, студэнты вышэйшых навуковых устаноў, фізікультурнікі спартыўных таварыстваў «Спартак», «Матор», «Дынама».

У 11 гадзін 50 мінут на першым кіламетры Магілёўскага шосе выстравіліся калоны спартыўнага таварыства «Аўтаматор». Міма заснежаных паляў і голых рудаліх уздольскіх ваеннаваагара паходу — работнікі аўтапрапарта. За 5 гадзін і 10 мінут прайшоў у працягавым 25 кіламетраў механік аўтабуса Саюзтранс тав. Кавачонок, а за 5 гадзін і 25 мінут — шофер Менскгаганда тав. Рэтыянд. Калона з 200 чалавек прайшла 25 кіламетраў за 4 гадзін і 42 мінуты. Жанчыны не астатлі. Аллегасць у 15 кіламетраў яны прайшлі за 1 гадзін і 55 мінут замест 3 гадзін па норме.

Добра прайшлі не толькі ваеннаваагара маршы, але і спабаронітыя страляючы і гранатамётчыка. На лініях агню спабаронічалі 500 фізікультурнікаў таварыства «Спартак», фізікультурнікі скурывалі «Большыя», дэрапрацоўчыка завода імені Молатава, аэлава ланцу-гоў Галія і іншых прадпрыемстваў.

Таксама паспяхова паражалі цэлі і гранатамётчыкі — фізікультурнікі — студэнты Беларускага дзяржаўнага ўніверсітэта, юрыдычнага інстытута і іншых навуковых устаноў.

Днём па вуліцах Менска праймчалася вераіма матальніца. Гэта быў агітпраб 50 фізікультурнікаў стацыянага аўтаклуба, прысвечаны XVIII з'езду ВЛКСМ. Сярод удзельнікаў прабегу былі студэнты дэлегацыйнага інстытута Якуценя, фізікультурнікі таварыства «Ураджай» Халасевіч, мотаспартсменка — хатняя гаспадыня Валоніна Іраслаўна Гантаня і іншыя.

Усёды адчуваўся ваеннаваагара імкненне дастойна адзначыць XXI гадавіну Чырвонай Арміі і Ваенна-Марскага Флоту. На спабаронітвах у басейне менскага Дома Чырвонай Арміі імені К. В. Варашылава пляўнамі ўстаноўлена 18 новых рэкордаў.

Так у Менску прайшоў дзень абаронных відаў спорта. Малады патрыёты нашай сацыялістычнай радзімы дэманстравалі сваю гатоўнасць да працы і абароны.

ПАДРАБЯЗНАСЦІ КАТАСТРОФЫ У ЧЫЛІ

Амерыканскі журнал «Тайм» у апошнім нумары падрабязна апісвае катастрофічнае землетрасенне, паслігнае Чылі. Журнал піша: «Землетрасенне пачалося вечарам. Першыя падземныя стурнікі былі зарэгістраваны ў Чыліне (на поўдні Чылі, за 517 км на поўдзень ад Сант-Яго). Горал Чыліны быў ужо аднойчы зруйнаван землетрасеннем у 1835 годзе. Потым ён быў пабудаван занава і да апошняга катастрофы налічваў 40 тысяч чалавек насельніцтва. Чыліны — важны сельскагаспадарчы цэнтр Чылі.

300 чалавек, якія знаходзіліся ў часе землетрасення ў тэатры, не паспелі выйсці з яго і былі пахаваны пад яго абломамі. Падземныя стурнікі былі настолькі моцныя, што разбураўся будынак за будынкам.

Насельніцтва горла спала. Радка каму ўдалася выбегчы з дому, бо моцныя падземныя стурнікі пралаўжалі тры дні. Асобы, якія знаходзіліся на вуліцах былі забіты палючымі будынкамі. У гарадзе пачаліся вялікія пажары.

Журнал папавдаляе далей, што «сувязь паўднёвых рэіаў, якія падвергліся землетрасенню, са знешнім сведам была прарвана. Да таго часу, пакуль асобным радыёапаратам не ўдалося даць звесткі аб паслігнай катастрофе, у Сант-Яго нічога не было вядома аб аэлетрасенні. Землетрасеннем была ахвачана плошча ў 40 тысяч квадратных міль. Каля 20 гарадоў, якія з'яўляюцца буйнейшымі сельскагаспадарчымі і горадаводскімі цэнтрамі краіны, былі цалкам зруйнаваны і зруйнаваны зямлёй. Журнал указвае, што да гэтага часу не прадтаўляюцца магчымым ладлапа ўстанавіць колькасць асоб, падарпнёўшых ад землетрасення. Па найбольш даставярных даных, загінула 50 тысяч забітых і 60 тысяч раненых, 700 тысяч чалавек асталіся без прытулку. «Землетрасенне ў Чылі» піша далей журнал, — было буйнейшым нашчаснем, якое калі-небудзь вядола Паўднёвай Амерыка, і буйнейшым землетрасеннем з часу вядомага землетрасення ў Японіі ў 1923 годзе».

ДЗЕННІК

Сход членаў і кандыдатаў партыі малаколькаонных арганізацый Беларускага раёна па пытанні аб стане партыйнай вукобы адбудзецца 26 лютага, у 7 гадзін вечара, у памяшканні клуба імені Варашылава (Комсомольская вул., № 36, у двары).

Вык. абавязкі аднаго рэдактара **Д. Т. ЛЕБЕДЗІУ.**

ДЗЯРЖАВНАЯ ФІЛАРМОНІЯ БССР (памяць клубу імені Сталіна)

26 лютага аб'явім 28.

КАНЦЭРТ

дэбрета ўсеазаонных і міжнародных конкурсаў сярпацоў — прафесар Маскоўскай дзяржаўнай кансерватарыі-ардынавен **Давіда ОЙСТРАХА**

пры ўдзеле **Всеналада Таміліна (рааль).**

Гачак у 9 г. веч. Билеты ў касе клубу з 12 да 2 і з 5 да 9 г. вечара.

ВЕАРУСКІ ДЗЯРЖАВНЫ ДРАМАТЫЧНЫ ТЭАТР

26 лютага аб'явім 28.

ЛАДЗЬ СЯБРАНАЯ

Пачаток у 7 г. 30 м. веч. Каса акрыта з 2 г. дня да 8 г. веч.

ДЗЯРЖАВНЫ ЯВРЭЙСКІ ТЭАТР ВОР.

Сёння спектакль імя.

27 і 28 — аэраматы спектакль (аб'явіментаў дэспартаменту)

28 і 29 — **ТЭВЭ-МАЛОЧНІК** (аб'явім. № 63)

Пачаток у 8 г. веч.

Билеты ў касе тэатра з 11—2 35 г. веч.

Кіноаэтр «ЧЫРВОНАЯ ЗОРКА» МАРСКІ ПАНСТ

Кіноаэтр «РОДИНА» АМАРГЕЛЬДЫ

Кіноаэтр «ІНТЭРНАЦЫОНАЛЬ» ШУТАГОФ

Кіноаэтр «СПАРТАК» ЗАКРОПЧЫК З ТАРЖКА

Дзённыя кіноаэтры **ВАЛОЧНЫ СЛІДЦЫ**

Кіноаэтр «НАВІНЫ ДНЯ»

1. Журнал «Савецкае мастацтва» № 1.

2. Электрамагніт.

3. Паўднёвы Фелар (мультиплікацыйны).

20 ГОД НА БІБЛІЯТЭЧНАЙ РАБОЦЕ

Наркамат асветы БССР адзначаў 20-гадовую беспарыўную работу загадчыка Новабеліцкай бібліятэкі (Гомель) тав. Б. І. Какузіна. Наркамасветы абавіў яму падзяку і прэміравалі асабістай бібліятэкай і 300 руб. Тав. Какузіна паказвае ўзор добрай бібліятэчнай работы.

ВЫПЛАТА ВЫГРЫШАЎ

Апшчатыны касы гор. Менска прыступілі да выплаты выгрышаў па пазыцы «Друтой пшчгодзі» (выпусак 4-га года), зарывы тыраж якой адыбуў 17-18 лютага 1939 г. у г. Пермі. За два дні выплаты выгрышаў на суму 140 тыс. руб., у тым ліку два буйныя выгрышы па 1000 руб.

КОРАТКА

У гэтым годзе ў Менску пачнецца будаўніцтва камбіната па вырочэнні дэкаратыўных кветак і ветна зялёных раслін. Камбінат будзе асаціць з аранжарэй агульняй плошчай каля 3.000 квадратных метраў. Праектуецца закладна пальмавая аранжарэй.

Два новыя 4-кватэрныя дамы будуць пабудаваны ў Калінкавічах і Віцебску для работнікаў спажывецкай кааператцы. На гэту мету адпущана 140 тыс. рублёў.

23 лютага менскі завод ланцукоў Галія выпусціў першыя метры новаасвоеных ланцугоў для матальніц.

ДЗЯРЖСТРАХ СССР

ПРОПЕРАТІВІ ВЕСІ СТРАХ СЕДЫВІТЭЛІ

НКО СССР

ГОССТРАХ

КОЛЛЕКТЫВНОЕ СТРАХОВАНИЕ ЖИЗНИ

Звыш дзесяці мільёнаў працоўных застрахована ў Дзяржстраху па дабравольнаму калектыўнаму страхаванню жыцця. РАБОЧЫЯ, СЛУЖАЧЫЯ І КАЛГАСНІКІ! Уключайцеся ў калектыўнае страхаванне жыцця.

СТРАХАВАННЕ ПРОВОДЗІЦА ПА МЕСЦУ РАБОТЫ. СТРАХАВАННЕ ПРІМАЕЦА НА СУМЫ: 5.000, 4.000, 3.000, 2.000, 1.000 і 500 руб. Плата 12 руб. у год за кожную тысячу рублёў страхавой сумы. Уносы па калектыўнаму страхаванню жыцця ўдзяваюцца зборчыцку камісіі саадзельнасці ўперэд за кожны квартал.

КАМСОДЫ
Арганізуецца калектыўнае страхаванне жыцця працоўных. За даведкамі звяртацца ў камісію саадзельнасці і інспекцыі Дзяржстраха пры раённых, гарадскіх фінансавых аддзелах.

УПРАВЛЕННЕ ДЗЯРЖСТРАХА НКО БССР.

ЗАРУБЖОМ

„НЬЮ РЫПАБЛІК“ АБ ТРЭЦІЙ ПЯЦГОДЦЫ

Амерыканскі журнал «Нью Рыпаблік» ямяічае ў апошнім нумары артыкул пад загалоўкам «Трэція пшчгодзі».

Ізагачы гэтым ладлапа тав. Молатава на XVIII з'ездзе ВЛКСМ аб трэцім пшчгодзі, журнал указвае, што ў трэцім пшчгодзі прадугледжваюцца далейшы рост прамысловай і сельскагаспадарчай прадукцыі Савецкага Саюза.

Трэці пшчгодзі план, піша журнал, гэта сведчанне далейшага прагрэса ў Савецкім Саюзе. Журнал указвае далей, што прадугледжаны трэцім пшчгодзім планам рост прадукцыі цяжкай прамысловасці сведчыць аб тым, што Савецкі Саюз прымае вельмі энэргічныя меры к далейшаму ўмацаванню абаронавоўнасці краіны з тым, каб даць рашучы адпор усялякай агрэсіі супраць СССР. Савецкі Саюз аднае вялікую ўвагу транспарту і сувязі, а таксама стварэнню мабільных рэзерваў нафты, электраэнергіі і ўбраўнаў. Журнал адзначае далей, што план прадугледжвае каласальны рост сельскагаспадарчай прадукцыі. Рэалізацыя трэцім пшчгодзі, піша журнал, даець магчымасць яшчэ больш паліць матэрыялы і культурны ўзровень насельніцтва Савецкага Саюза. (ТАСС.)

РЭЗКАЕ ПАСЕЛІЧЭННЕ ПАДАТКОВАГА ЦЯЖАРУ У ГЕРМАНІ

БЕРЛІН, 25 лютага. (ТАСС). У Германіі выдан новы закон, на падставе якога рэзка павялічваюцца падатковыя падаткі на заробатную плату працоўных.

Падаткі на халаспякоў, напрыклад, які да гэтага часу складалі звыш 25 проц. зарплата, аэра павышаюцца яшчэ на 12,5 проц. Такім чынам, каля 40 проц. зарплата халаспякоў павіна іці падатку на ўплату падаткаў. Па новаму закону падаткі на халаспякоў можа быць даведзена да 55 проц. заробатнай платы.

УМАЦАВАННЕ ДЗЕЙНАСЦІ АНТЫФАШЫСЦКІХ АРГАНІЗАЦЫЙ У ГЕРМАНІ

ПРАГА, 24 лютага. (ТАСС). Як паведамыла ў Германіі, за апошнія дні ў Берліне, Франкфурце і іншых буйных гарадах распаўсюджвалася велізарная колькасць антыфашысцкіх лістовак з пратэстамі супраць ітэрвенцыі ў Іспаніі. У Сярэдняй Германіі за апошні час сярод хатніх гаспадынь шырока распаўсюджваюцца антыфашысцкія лістоўкі, выпушчаныя нелегальным дэмакратычным аб'яднаннем жанчын. У гэтых лістоўках указвалася, што катастрофічнае харчовае становішча ў Германіі выклікана ваеннымі прыгатаваннямі германскага фашызма.

У сувязі з умацаваннем нелегальнай дзейнасці антыфашысцкіх арганізацый, Гестапа разгарнула новую хвалю рэпрэсій. У буйнейшых гарадах Сярэдняй і

Заходняй Германіі і Аўстрыі арыштованы тысячы чалавек; сярод іх многа жанчын. У Верхняй Аўстрыі арганізаваны два новыя канцэнтрацыйныя лагеры — адзін у Маутгаўзензе на 800 чалавек, другі ля ракі Гузен, недалёка ад горада Ліна, на 1.200 чалавек. У гэтых лагерах напружаюць арыштоўных пераважна з Германіі, аўстрыйцаў і пераважна ўзрост Германіі. У лагеры недалёка ад Маутгаўзена ўстаноўлены катаржны рэжым. Зняволеныя падаржоюцца ровным аэдем. Іх зморвае непрадукцыйнай працай, так, напрыклад, іх прымушаюць пляць цяжкія каменні на гару, а затым кідаць гэтыя каменні ўніз і спускацца за новымі.

За апошні тыдзень у новым канцэнтрацыйным лагерах мелі месца 4 выпадкі расстралу «пры спробе ўцячы».

Ваенныя падрыхтаванні Германіі

ПРАГА, 24 лютага. (ТАСС). З Судэцкай вобласці паведамыла аб узмоўненых ваенных падрыхтаваннях Германіі. Недалёка горада Азсіг спешна будуюцца ваенны аэрадром. Сяляне раду блізкачых вёсак выявляюцца з раёна.

Памяшканні былых рабочых клубаў і кааператываў у Судэцкай вобласці адводзіцца пад казармы і ваенныя ўстанавы. Адзін з самых буйных будынкаў у горадзе Рэйхенбергу (галоўны горад Судэцкай вобласці), які належаў рабочаму кааператыву «Фервертс», атвэдаен пад казарму.

ПАГАДНЕННЕ БЕРАРА З УЛАДАМІ МЯЦЕЖНІКАЎ

ПАРЫЖ, 25 лютага. (ТАСС). Па вестах друку, французскі сенатар Берар і генерал Хордана прайшлі ўчора да пагаднення па пытаннях, звязаных з устаўнаўленнем дыпламатычных адносін паміж Францыяй і «ўрадам» генерала Франка.

Адначасова паведамыла, што з 25 лютага ў Судэцкай вобласці ўводзіцца картачка на тлушчавыя прадукты. заяўляе, што ў пагадненні закрануты таксама пытанні, якія датычаць аднаўлення паштовай, тэлеграфнай, тэлефоннай сувязі і чыгуначных аэносін, а таксама пытанне аб іспанскай маемасці ў Францыі і пытанне аб бежанцах. Тэкст пагаднення, па словах «Піі парызскае», як відаць, апублікаваць не будуць.

ВАЕННЫЯ ДЗЕЙНІ І КІТАІ

У ЦЭНТРАЛЬНЫМ КІТАІ На захад ад Ханькоу, у раёне Цяньмяня, японскія калоны прадуўваюць праасоўванне на захад у тух напрамках. Адна калона праасоўваецца на Шэяні (на захад ад Цяньмяня), другая — у паўднёва-заходнім напрамку — на Іоучжоу, і трэцяя калона атакуе Ваяювзі (на паўночны захад ад Цяньмяня).

У ПАУНОЧНЫМ КІТАІ У правінцы Хэбэй кітайскія войскі атрымалі рад перамог. 20 лютага ў раёне Вейсяня (на поўнач ад Даміна) японскі атрад у 800 чалавек пасля ўпорнага бою з кітайскімі часткамі аступіў, пакінуўшы звыш 200 чалавек забітымі. 21 лютага кітайскія часткі аружылі японскі атрад у 400 чалавек. Паміж кітайцамі і японскім атрадам адыбуў бой. У выніку бою японскія ўнікі, стрэліўшы 60 чалавек. Кітайцы захвалілі ваенныя трафеі.

23 лютага звыш 20 японскіх самабэтаў зрабілі налёт на Лянчжоу (правінцыя Ганьсу). Насустрэч японскім самабэтам неадкладна падняліся кітайскія знічалынікі. У паветры адыбуў бой, у выніку якога было збіта 6 японскіх бомбардыроўчыкаў.

АНТЫЯПОНСКАЕ ПАЎСТАННЕ МАБІЛІЗАВАННЫХ

ЧУНЦЫН, 25 лютага. (ТАСС). Карэспандэнт агенства Сэнтрал ньюс паведамыла, што ў раёне Фаншаня і Лянсяна (на паўднёвы захад ад Бэйціна) на мінулым тыдні ўспыхнула паўстанне ў створаных японцамі з мабільных кітайскіх ваенных часцях. У паўстанні прымала ўдзел звыш 10 тысяч чалавек. Залыўшы, што кітайцы не будуць эмацаіна супраць кітайнаў паўстанцкіх ваенных оэроў супраць японцаў. Паміж паўстанцкімі і японскімі войскамі ідуць боі.